

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde
8351 Sümeprága, Rákóczi utca 38-40.
ovoda.sumegpraga@gmail.com

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde

Szakmai Program

**Különösen szeressétek a gyermekeket,
Mert vétek nélkül valók, mint az angyalok.
A mi örömünkre vannak a világon,
hogy jobbá tegyék a szívünket.” / Dosztojevszkij/**

2025.

Tartalomjegyzék

I.	A szolgáltató intézmény alapadatai, általános célok, alapelvek.....	4
1.1.	Azonosító adatok	4
1.2.	Általános célok	4
1.3.	Az intézményre vonatkozó általános rendelkezések	6
1.4.	A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek.....	6
II.	Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői.....	8
2.1.	Az intézmény társadalmi környezete.....	8
2.2.	Az intézmény fizikai környezete	9
III.	A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei - a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása, feladatellátás szakmai tartalma	9
3.1.	A bölcsődei nevelés célja	9
3.2.	A bölcsődei nevelés alapelvei	10
3.2.1.	A család rendszerszemléletű megközelítése	10
3.2.2.	A koragyermekkori intervenciók szemlélet befogadása	10
3.2.3.	A családi nevelés elsődleges tisztelete.....	10
3.2.4.	A kisgyermeki személyiség tisztelete	10
3.2.5.	A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe	10
3.2.6.	A biztonság és stabilitás megteremtése.....	10
3.2.7.	Fokozatosság megvalósítása.....	10
3.2.8.	Az egyéni bánásmód érvényesítése	11
3.2.9.	Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	11
3.2.10.	A gyermekkori kompetenciakészítés támogatása	11
3.3.	A bölcsődei nevelés feladatai.....	11
3.3.1.	A családok támogatása, szülői kompetencia fejlesztése	11
3.3.2.	Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	12
3.3.3.	Az érzelmi fejlődés és társas kompetenciák fejlesztése	12
3.3.4.	A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	13
3.4.	A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	13
3.4.1.	Tanulás	13
3.4.2.	A gondozás	14
3.4.3.	A játék.....	14
3.4.4.	Mozgás.....	15
3.4.5.	Mese, vers	15
3.4.6.	Alkotó játékok: tevékenységek.....	18
3.5.	A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei.....	19
3.5.1.	Kisgyermeknevelő - személyi állandóság	19
3.5.2.	Gyermekcsoport szervezése.....	19
3.5.3.	Bölcsődei napirend	19
3.6.	A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei nevelése, gondozása.....	20
3.6.1.	Sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek felvétele	20

3.6.2. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek elhelyezése	20
3.6.3. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátása ...	20
IV. A bölcsődei nevelés - gondozás személyi és tárgyi feltételei, a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái	22
4.1. Személyi feltételek	22
4.2. Továbbképzések – a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái	22
4.3. Tárgyi feltételek	23
4.3.1. Gazdasági rész	24
4.3.2. Elhelyezési feltételek	24
V. Az ellátás igénybevételének, megszüntetésének módja, térítési díj, dokumentáció, adatvédelem	26
5.1. bölcsődei ellátás igénybevétele, dokumentáció	26
5.2. A bölcsődében fizetendő díjak	30
5.3. Adatvédelem – GDPR, nyilvántartás	31
VI. Gyermekelelmezés szempontjai	33
6.1. Táplálkozás	33
6.2. A csecsemőtáplálás	33
6.3. Egészségmegőrzés szempontjai, higiénés szabályok	34
6.4. A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére	34
6.4.1. Testi fejlődés	34
6.4.2. Lelki fejlődés	35
6.4.3. Szociális fejlődés	35
6.4.4. Személyiségfejlesztés	35
VII. Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei	37
VIII. Az intézmény kapcsolatai más intézményekkel, intézményen belüli kapcsolatok, együttműködés más intézményekkel	40
IX. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme	42
X. Záró rendelkezések	44
Szakmai program mellékletei:	45

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde
8351 Sümeprága, Rákóczi utca 38-40.
ovoda.sumegpraga@gmail.com

I.

II. A szolgáltató intézmény alapadatai, általános célok, alapelvek

1.1. Azonosító adatok

Fenntartó neve:

Címe:
E-mail:
Honlap:
Képviselő neve:

Sümeprága és Bazsi Óvodafenntartó Társulása
8351 Sümeprága, Rákóczi utca. 17.
sumegpragapolgarmester@gmail.com
https://www.goganfaikoh.hu/
Társulási Tanács elnöke
Hujber Csaba polgármester

Sümeprága és Bazsi Óvodafenntartó Társulás a Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde keretében a gyermekek életkorának megfelelően a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítására bölcsődei gyermekjóléti intézményt hoz létre:

Intézmény neve:

Címe:
E-mail:
Képviselő neve:
Ágazati azonosító:

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde
8351 Sümeprága, Rákóczi utca 38.
ovoda.sumegpraga@gmail.com
Hujber Jánosné
S0563275

Telephely neve:

Telephely címe:

8351 Sümeprága, Rákóczi utca 40.

Nyújtott szolgáltatás típusa:

gyermekek napközbeni ellátása
bölcsődei ellátás - bölcsőde

Férőhelyek száma:

12 fő, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévet 14 fő

Ellátási területe:

Bazsi és Sümeprága települések közigazgatási területe

Nyitva tartása:

Hétfőtől-péntekig: 06:30 -16:30 óráig
A nyári nyitva tartást a fenntartó határozza meg.

1.2. Általános célok

Intézményünk a gyermekvédelmi törvény értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést biztosít.

A feladat ellátására létrehozott intézmény szakmai programja összhangban van a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alpprogramjával és Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődei ellátás keretében végzett nevelés hagyományaival, értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel. A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A szakmai program a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását, segítségét célozza meg, figyelembe véve a települések lehetőségeit. Mindezek figyelembevételével határozza meg a bölcsődében folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit. Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése a bölcsőde, nevelő - gondozó munkájának követelménye.

A feladatok ellátására létrehozott gyermekjóléti intézmény olyan személyes gondoskodást nyújt, amely célozottabbá teszi a szükségletalapú ellátást. Az intézmény tevékenysége során ismertebbé teszi a lakosság körében az általa nyújtott szolgáltatásokat, erősíti a gyermekek, családok, valamint az intézmény közötti együttműködést.

A bölcsődei ellátást azon gyermekek számára kell biztosítani, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A fenntartónak a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azon gyermekeket, akiknek szülője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, három vagy több gyermeket nevelő családban él, egyedülálló szülő neveli vagy védelembe vett gyermek.

A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, mely a bölcsőde intézményéhez képest kisebb létszámú csoportban a személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést. A bölcsőde ellátás keretében lehetőség nyílik arra, hogy amennyiben az intézmény ellátási területén legfeljebb 12 kisgyermek – ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, akkor 14 fő – ellátására jelentkezik igény, abban az esetben egy, a bölcsődétől egyszerűbb létesítési és működtetési formát hozzon létre a települési önkormányzat. Ha a bölcsődei csoportban egy sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, legfeljebb tíz gyermek, speciális bölcsődei csoportban pedig kettő vagy három sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermeket látnak el, abban az esetben legfeljebb hat gyermek nevelhető, gondozható.

Az intézmény célja: hogy a gyermekjóléti szolgáltatást végzőknek szakmai megbecsülést, fejlődést, rendszeres megbeszélést, képzési lehetőséget nyújtsanak a napi feladatok teljesítéséhez a gyermekek, családok hatékony megsegítése érdekében.

Az intézmény hosszútávú céljai: a nyújtott szolgáltatás minőségének, színvonalának és hatékonyságának folyamatos fejlesztése az ellátást igénybe vevő gyermekek, családok számára. A működésben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok, hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet, valamint a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet az irányadó.

Az intézmény a Gyvt. 42. §-ban, illetve a Szakmai rendelet 34-51. §-ban foglalt gyermekjóléti alapszolgáltatást nyújtja:

- bölcsődei ellátás – bölcsőde szolgáltatás.

Időszakos gyermekfelügyelet

A Gyermekvédelmi törvény 42. § (4) bekezdése alapján bölcsődénk időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást is biztosít. Az időszakos gyermekfelügyelet keretében ellátott gyermekeket is beleszámítva sem haladja meg a hét főt a gyermekek száma.

Az intézmény közfeladatai:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. alapján köznevelési intézményként gondoskodik a köznevelési feladat óvodai és bölcsődei ellátásáról, továbbá biztosítja a hátrányos helyzetű, és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, valamint ellátja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/A. § - a szerinti intézményi gyermekétkeztetést.

1.3. Az intézményre vonatkozó általános rendelkezések

A Sümeprága és Bazsi Óvodafenntartó Társulása jelen szakmai program által a Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde intézmény bölcsődei ellátás biztosításával az ellátás szakmai kereteit kívánja lefedtetni.

2.4. A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek

- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről,
- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt),
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról (továbbiakban: adatvédelmi törvény),
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról,
 - 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről,
- 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről,
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (továbbiakban: Kjt.),
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról (továbbiakban: Púétv.),
- a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (továbbiakban: Szakmai rendelet),
- 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról,
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról,
- 257/2000 (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról,
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról,
- 369/2013 (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézményeké s hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 415/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybe vevő nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről,
- 7/2010. (II.19.) SZMM utasítás a Bölcsődék Napjának megünnepléséről,
- 8/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről,
- 9/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról,
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK),
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról,
- 37/2014.(IV. 30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról,
- 18/1998.(VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről.
- 214/2012. (VII. 30.) Korm. rendelet az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központról.

Szakmai irányelvek, módszertani levelek

- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja – 2023.
- Bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai – Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp., Módszertani levél – 2012.

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde
8351 Sümeprága, Rákóczi utca 38-40.
ovoda.sumegpraga@gmail.com

- Játék a bölcsődében. M. L. Bölcsődék Országos Módszertani Intézete, Bp. 1997.
- Korai fejlesztés a bölcsődében. Módszertani levél. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Bp. 2003.

II. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

2.1. Az intézmény társadalmi környezete

Bazsi község Zala és Veszprém vármegye határán található, Hévíztől 20 km-re, a Balatontól 23 km-re. Nyugaton Sümegecsehi, délen Zalaszántó, keleten Sümeprága, északkeleten Sümeg a határos település. A község területe természet földrajzilag a Bakony délnyugati részéhez tartozik. A település az 1950-es megyerendezésig Zala vármegyéhez tartozott. A falu szülötte Simon István költő, akit halála után is tisztel a Szülőföld – ennek jegyében minden évben az ő emlékezetére gyermekversmondó versenyt rendeznek. 2023. január 1-én a település lakosság száma 458 fő. A családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat heti egy alkalommal tart fogadóórát a településen, a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások biztosítása (gyermekjóléti alapszolgáltatás, családsegítés, étkeztetés, házi segítségnyújtás) a Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása által biztosítottak. Bazsi településen falugondnoki szolgálat működik, melynek révén a gyermekek szállítása is biztosított. A Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde fenntartását Sümeprága településsel közösen látja el. Az iskoláskorú gyermekek alapfokú oktatásának igénybevételére a szomszéd településeken Zalaszántón, Sümegecsehin, valamint Sümegen van lehetőség.

Sümeprága település Veszprém vármegyében, a Sümegi járásban Sümegtől 5 km-re, a Bakony lábánál, Sümeg és Keszthely között fekszik. Sümeprága első lakói cseh és morva szénégetők voltak, akiket a veszprémi püspök telepített le, valószínűleg a tatárjárást követő időkben. A község múltjára vonatkozó okmányok, régi iratok és plébániai anyakönyvek az 1748. évi nagy tűzvészben megsemmisültek, így csak néhány szegényes levéltári adat maradt az utókorra. Prága néven egészen 1902-ig szerepelt. Ekkor kapta a Sümeg előnevet. A község 1950-ig Zala megye közigazgatási területéhez tartozott, Sümeg járási székhellyel. A lakosság jó része részes arató volt a püspöki uradalomban. 1994-től körjegyzőségi székhely volt, majd 2013. január 1-jétől a Gógánfai Közös Önkormányzati Hivatalhoz csatlakozott. 1968-ban épült a két tantermes iskola, amelyben jelenleg óvoda, könyvtári szolgáltató hely és közösségi tér működik. Az önkormányzat épülete, melynek földszintjén az orvosi rendelő helyezkedik el, 1993-ban épült. A település autóbusszjárata kielégítő. 2024. január 1-én a település lakosság száma 589 fő. A családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat heti egy alkalommal tart fogadóórát a településen, a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások biztosítása (gyermekjóléti alapszolgáltatás, családsegítés, étkeztetés, házi segítségnyújtás) a Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása által biztosítottak. Falugondnoki szolgálat működik a településen. A Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde fenntartását Bazsi községgel közösen látja el. Általános és középiskolai felnőttoktatás a településen az elmúlt években nem volt. Az iskoláskorú gyermekek alapfokú oktatásának igénybevételére a szomszéd településeken Zalaszántón, Sümegecsehin, valamint Sümegen van lehetőség.

Az intézmény létrehozásának háttérében a következő okok állnak

A bölcsőde létrehozásának célja a településen az esélyegyenlőség elvét szem előtt tartva csökkenteni a bölcsődei ellátáshoz való hozzáférhetőség területi különbségeit, megteremtünk az egészséges környezet és a hatékony nevelés infrastrukturális feltételeit, és ezzel biztosítva legyen a minőségi szolgáltatásokhoz való – kirekesztés nélküli – hozzáférés.

Sümeprágán 2 csoporttal 50 fővel óvoda működik. Az elmúlt évek tapasztalatai és felmerülő igényei alapján fontosnak tartottuk, hogy a kisgyermekes családok részére már a bölcsődei ellátástól kezdve intézményi hozzáférést tudjunk biztosítani.

A családok többségénél a munkavállalás feltétele a gyermekek bölcsődei elhelyezése, de sokszor a gyermekek szállítását nem tudják a szülők biztosítani a lakóhely és a bölcsőde között, vagy a nagyszülők utazási lehetőségei korlátozottak. A felmerülő problémákra reagálva tartottuk fontosnak, hogy az óvoda mellett egy felnövekvő rendszerben az átjárhatóság biztosításával tudjuk a szülői igényeket kielégíteni. Óvodánk és bölcsődénk családias környezetben került kialakításra a szakmai előírásoknak megfelelően."

2.2. Az intézmény fizikai környezete

Az ellátandó terület jellemzői

Veszprém vármegyében található természeti látnivalóktól gazdag, csodaszép környezetben lévő óvodánk mellé újonnan épült intézmény a bölcsőde.

Bölcsődénk ellátási területe

Sümeprága és Bazsi települések közigazgatási területe. Szabad férőhelyek esetében a térségben élő családok gyermekeik napközbeni ellátására is lehetőséget kívánunk biztosítani. A bölcsődei férőhelyekre megfelelő számúak a szülői igények. A bölcsőde megnyitása óta /2024.július 1./ betöltöttek a férőhelyek. az elmúlt időszakban több szülő is érdeklődött szabad férőhelyek iránt. Volt köztük ellátási területen belüli, illetve azokból a környékbeli kis településekről, ahol nincs bölcsőde. A körülményekre tekintettel úgy határozott a fenntartó, hogy bővíteni kívánja a férőhelyek számát.

Sümeprága 2023-ban újonnan épült bölcsődéje a település központi helyén, az óvoda épülete mellett, azonos telephelyen helyezkedik el. Az épület könnyen megközelíthető, akadálymentes parkolóval ellátott. Egy gondozási egységgel, egy csoportszobával, gazdag, új játékkészlettel fogadja a kisgyermeket. Új játékokkal felszerelt udvarral rendelkezik. A nevelési-gondozási feladatokat 2 fő szakképzett kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka látja el.

A szakmai program kiemelt része a kisgyermekkorú zenei nevelés, mely során a bölcsődénkbe járó kisgyermek dalok, énekek, zene iránti szeretetét, érdeklődését, szeretnénk fejleszteni. A zene szeretete kihat a gyermek egész fejlődésére, fogékonytá teszi a szép befogadására, formálja ízlésüket, és segít abban, hogy kulturáltabb emberré váljanak. Ezért a nevelő-gondozó munkánk során a zene csodálatos világával ismertetjük meg a gyermekeket, koruknak megfelelő szinten.

A bölcsődei szolgáltatás megszervezése hiánypótló funkcióval bír a településeken.

III. A szolgáltatás célja, feladata, alapelvei - a megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása, feladatellátás szakmai tartalma

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként családvédelmi, szociális, egészségügyi, nevelési, egészségnevelési, azaz gyermekjóléti funkciót, valamint preventív gyermekvédelmi szerepet betöltő intézmény.

A bölcsőde a családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korig biztosítja a gyermekek nappali felügyeletét, nevelését, gondozását, szükségleteinek kielégítését, foglalkoztatását, étkeztetését, harmonikus testi és szellemi fejlődésének segítését az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

A bölcsőde végezheti sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek nevelését - gondozását is a gyermek 6 éves koráig.

3.1. A bölcsődei nevelés célja

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorú intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő preventív tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató családbarát intézményként,

szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

3.2. A bölcsődei nevelés alapelvei

3.2.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A kisgyermekes változatos családi környezetből kerülnek hozzánk, ahol a család, több mint a részek összessége. Minden családtag viselkedése, gondolkodása, személyisége befolyással van a gyermek viselkedésére, gondolkodására, személyiségére – formálja azt. A család működésének, hatásainak felismerése nagyban segíti a mi munkánkat, mert megérthetjük a szokások, normák, szabályok, értékek hátterét, és ennek megfelelően alakíthatjuk nevelési módszereinket, ill. kapcsolatrendszerünket.

3.2.2. A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A kisgyermeknevelő feladatai közé tartozik az esetleges fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

Fontos számunkra, hogy minden gyermek számára egyéni szükségletéhez igazodó utat jelöljünk ki, figyeljünk a rizikófaktorokra, az átlagtól eltérő fejlődésmentet mutató gyermekek viselkedésére, a hangulati élet rendellenességeire.

A felismerést követően a szülővel tapintatos beszélgetést kezdeményezünk, majd egyetértés esetén közösen konzultálunk a gyógypedagógussal, pedagógiai szakszolgálattal.

Az intervenciós szemlélet az eddigiektől eltérő gondolkodásmódot kíván meg a kisgyermeknevelőktől, amely véleményünk szerint nem csak tanulással, hanem tapasztalatcserével, mintanyújtással, saját élmény átélésével szerezhető meg.

3.2.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, a bölcsődénk ennek tiszteletben tartásával, erősítésével, segítségével vesz részt a gyermekek gondozásában, nevelésében. Fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.

3.2.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Bölcsődei nevelésünk-gondozásunk érték közvetítő és értékteremtő folyamat, amely a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával.

A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye / ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

3.2.5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A kisgyermeknevelő személyiségén keresztül hat a gyermekre és a családra. A gyermekkel foglalkozó felnőttek - a közöttük lévő személyiségbeli különbségek tiszteletben tartásával - a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyetértenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával, kellő önismerettel és magas szintű társas készségekkel bíró szakemberekre van szükség, így fontos a szakmai továbbképzés.

3.2.6. A biztonság és stabilitás megteremtése

A kisgyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. – A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

3.2.7. Fokozatosság megvalósítása

A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a jó szokások kialakulását. A fokozatosság elvének megvalósítása

különösen fontos a bölcsődei beszoktatás, ill. az óvodába történő beilleszkedés során. Nagy gondot kell fordítanunk arra, hogy lépésről lépésre haladva, minden gyermek egyéni tűrő – és alkalmazkodóképességét figyelembe véve tervezzük az adaptációk menetét, a legalább kéthetes fokozatos szülővel történő beszoktatás alkalmazásával.

3.2.8. Az egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Fontos, hogy a bölcsődébe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabban fejlődik, akkor is, ha esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől, viselkedése bizonyos esetekben különbözik a megszokottól, emiatt nehezebben kezelhető. A kisgyermeknevelő elfogadja, tiszteletben tartja a gyermek vallási, etnikai stb. hovatartozását és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását, fejlődését, valamint segíti a saját és a más kultúrák, hagyományok megismerését és tiszteletben tartását. A gyermek fejlődéséhez alapvető a felnőtt őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a kompetenciájának elismerésén alapuló választási lehetőség az egyes élethelyzetekben, a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

3.2.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségének biztosításával, saját példamutatásával, az egyes élethelyzeteknek a gyermek számára átláthatóvá, befogadhatóvá, kezelhetővé tételével, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, próbálkozások bátorításával segíti a tanulást az egyes gondozási helyzetekben.

A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az igényekhez igazodó segítése, a gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat. A nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése. A bölcsődei nevelés-gondozás egységének alapja a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, az egyéni próbálkozások támogatására irányul.

3.2.10. A gyermekkori kompetenciakésztetés támogatása

A fejlődés támogatása érdekében rendkívül fontos, hogy a kisgyermeknevelő folyamatosan, az adott szituációnak megfelelően – gondozás és játéktevékenységek során - ismeretet nyújtson a gyermekek számára, ill. a megszerzett ismereteket pontosítsa, megerősítse, újakkal bővítsse, miközben fejleszti a gyermekek szabálytudatát és szokásainak kialakulását. Az előreláthatóság érdekében tervezze meg a napi tevékenységeket, tájékoztassa a gyermekeket a várható eseményekről, így ők szívesen segítenek és bevonhatókká válnak a cselekvésekbe. Ez a „rend” és a viselkedésekre adott pozitív visszajelzés megerősíti a gyermek biztonságtudatát és támogatja kompetenciakésztetését.

A bölcsőde a nevelés - gondozás elveinek megvalósítása érdekében gondoskodik:

- ❖ Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes bölcsődei légkör megteremtéséről.
- ❖ A testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni, és életkor-specifikus alakításáról.
- ❖ A gyermeki közösségben végezhető sokszínű, az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról.
- ❖ A játéktevékenységen keresztül az életkornak megfelelő műveltségterületek közvetítéséről.
- ❖ A kisgyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi környezetről.
- ❖ A nemzeti hovatartozás megismertetéséről, ápolásáról, a néphagyományőrzésről.

3.3. A bölcsődei nevelés feladatai

3.3.1. A családok támogatása, szülői kompetencia fejlesztése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről, gyengeségeiről. A kisgyermeknevelő, mint szakember,

szaktudására, tapasztalataira építve, az erősségek hangsúlyozása által hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

3.3.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése, az egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kultúr-higiénés szokások kialakulásának segítése (étkezés-mosakodás - öltözködés – alvás – pihenés – szobatisztaságra nevelés – levegőzés – mozgás).

Bölcsődénk egészségnevelésének célja a gyermek egészség-kulturáltsági szintjének szükség szerinti, korosztálynak megfelelő emelése.

Célunk a gyermek saját maga iránti igényességének megalapozása, az ezt elősegítő tudatos testápolási szokások kialakításával, mely főleg a rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirendbe illesztett gondozási – nevelési műveletek során történik.

Intézményünk a megfelelő egészségneveléshez biztosítja az egészséges környezetet, valamint az egészséges fejlődést elősegítő nevelést-gondozást.

Gondoskodunk a kornak megfelelő ételekről, a szükséges nyugodt légkörről és a megfelelő időről, pihenésről.

Bölcsődés korban a mozgás alapvető formái alakulnak ki és fejlődnek. Rendkívül nagy a mozgásigénye a bölcsődés gyermekeknek, melyet ki kell elégíteni. Biztosítjuk a rendszeres testmozgást, a napi szabad levegőn való tartózkodást, megfelelő udvari mozgásfejlesztő játék, homokozó, mászóka, motor, csúszda stb. és csoportszobai játékok segítségével.

A prevenció feladatok megvalósításához szükséges speciális szakemberek bevonása is, mint gyermekorvos, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember stb.

3.3.3. Az érzelmi fejlődés és társas kompetenciák fejlesztése

A gyermeknek szüksége van arra, hogy mindig feltétel nélkül szeressék. A nap minden pillanatában kell, hogy érezze az őt körülvevő környezet megnyugtató kellemes közvetlenségét.

Az érzelmi biztonság megteremtése, tettekben megnyilvánuló valódi szeretetkapcsolat megélése (szemkontaktus, testi érintés, megerősítő dicsérő szavak, a gyermekre irányuló figyelem) útján. Szabad, derűs kellemes légkör megteremtése, a színek, fények, illatok, kelmék, az ének-zene varázslatos hatásaival. A jóra, szépre való törekvéssel, a rugalmas napirenddel, az aktív és passzív időtöltés megfelelő arányának biztosításával, a gyermek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével biztosítjuk az egészséges lelki fejlődéséhez megfelelő élményanyagot.

Segítjük a szülőket a neveléssel, gondozással kapcsolatban a gyermek harmonikus fejlődése érdekében.

Fontos feladatunk:

- a derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, gyermekek segítése az átélt nehézségek feldolgozásában, kisgyermeknevelő-gyermek között, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,
- az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetekben, az éntudat egészséges fejlődésének segítése,
- a társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése,
- lehetőségteremtés a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére,
- a kommunikatív képességek fejlődésének elősegítése, kommunikációs kedv felébresztése és fenntartása (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása),
- a szocializációs problémával küzdő, lassabban fejlődő, érzékszervi és /vagy mozgássérült, sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek speciális nevelése – gondozása, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

A közösségfejlesztés célja a bölcsődében a gyermek társadalmi beilleszkedésének elősegítése, a közösségi élet alapjainak megteremtése. A társas viselkedés, az alkalmazkodás szabályainak első tényleges színtere a bölcsőde. A gyermek itt szembesül először a közösséghez, annak szabályaihoz való alkalmazkodással. Nagy a felelőssége a bölcsődében dolgozó szakembereknek, a beilleszkedési nehézségek korai felismerésében és ezek korrigálása megfelelő segítséggel.

Fontos, hogy a beilleszkedési problémáknak ne csak a kirívó magatartással párosuló eseteit vegyük észre, hanem azokat is, mikor egy gyermek a közösség peremhelyzetű tagjává kezd válni, nem vesz részt a közösség életében. Ezek korrigálása ugyanolyan fontos és ugyanolyan nehéz feladat, mint a normaszegő viselkedés megszüntetése.

Célunk:

- viselkedésformák kialakítása az intézményi normarendszer alapján
- az elvárások egyértelmű megfogalmazása, azok betartatása
- következetesség
- a megfelelő egyensúly megteremtése a szabályok és a kötetlenség között
- a teljesítmények ösztönző értékelése dicsérettel
- közös célok kitűzése
- közös alkotások, játékok megszervezése
- különleges alkalmak, színes programok biztosítása
- a gyermekek közösségbe való bekapcsolódásának segítése
- együttműködésre való lehetőségek megteremtése

Céljaink megvalósulása az érzelmi és társas kompetenciák fejlődését eredményezi.

3.3.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A gyermek kíváncsiságára, megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére alapozva, a közvetlen környezetében szerzett tapasztalataira építve segítjük az egyéni képességek kibontakozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási mintákat nyújtunk. A képességgondozás a meglévő erősségek további fejlesztését jelenti. Az egyes erősségek fejlesztése azért bír rendkívüli jelentőséggel már bölcsődében is, mert hozzájárul mind az egészséges személyiségfejlődéshez, mind pedig a beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítéséhez, valamint nem utolsósorban a szociális hátrányok majdani leküzdéséhez.

Azzal, hogy a gyermek valamely területen megmutatkozó „tehetségét” nem hagyjuk figyelmen kívül, hanem biztatjuk ennek fejlesztésére, megerősítjük önbizalmát, javítjuk önészlelését, és az alkotáshoz, tanuláshoz való viszonyát.

Célunk:

- a személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával,
- gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése,
- a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés, nevelés,
- kreativitás segítése lehetőségek biztosításával, valamint a fantázia fejlesztésével,
- az érdeklődés megteremtése, fenntartása,
- sikerélményhez való juttatás,
- kudarcok megelőzése,

3.4. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

3.4.1. Tanulás

A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét.

A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A fejlődés, a tanulás folyamatos, időkorlátok nélküli, egyéni ütemnek megfelelő, ezért vannak benne megtorpanások, stagnálások, sőt visszaesések is.

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye, ugyanis nem a fejlettebb szint gyors elérése a cél, hanem

az, hogy minden gyermek örömteli tevékenységek során jusson előbbre. Az önálló gondolkodás, a véleményalkotás, és a döntésképeség kibontakozásának segítése a tanulás fontos céljai.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás szinterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánczás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

A kisgyermekkor tanulás szinterei a természetes élethelyzetek:

- ❖ A nevelés, a gondozás és a játék,
- ❖ A felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és kommunikáció.

A tanulás formái:

- ❖ Utánczás,
- ❖ Spontán játékos tapasztalatszerzés,
- ❖ Kisgyermeknevelő - gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás.

3.4.2. A gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése (öltözködés, tisztába tevés, WC használat, kézmosás, étkezés)

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy biztosítson próbálkozási lehetőséget a gyermeknek, biztatást, támogató segítséget adjon. Sikeres próbálkozásait megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet.

A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

3.4.3. A játék

A játék fogalmán, sokrétű és összetett viselkedést és életmódot, életformát, elsődleges életkategoriót értünk.

A játék a kisgyermekkor legfontosabb örömszerző tevékenysége, a bölcsődei nevelés leghatékonyabb eszköze, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést.

A kisgyermek a külvilág és saját belső világából származó benyomásait, játékában fejezi ki, így válik a játék kiemelt jelentőségű tájékozódó tevékenységgé. Első, valódi játszótársa a családban is, a bölcsődében is a felnőtt: a szülő és a kisgyermeknevelő, aki a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást.

A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására.

A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, kedvezően befolyásolja az értelmi és érzelmi fejlődést. A társak viselkedése mintát nyújt a szokások kialakításánál és a viselkedési szabályok megtanulásánál, segítve a szociális képességek fejlődését a különböző játékhelyzetekben.

A játékhoz megfelelő helyre és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, játékszerekre van szükség.

A kisgyermeknevelő feladata, hogy megfelelő csoportléggkört, helyet, időt, ötleteket, eszközöket és élményt biztosítson a különböző játékformákhoz (mozgásos játékokhoz, szerepjátékokhoz, építő, konstruáló játékokhoz, szabályjátékokhoz, bábozáshoz stb.), nevelői magatartásával támogassa az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a gyermek kreativitását, ismeretszerzését, kedvezően irányítsa, alakítsa a társas kapcsolatokat, viselkedési formákat.

A játék kiemelt jelentőségének a bölcsőde napirendjében, időbeosztásában is meg kell mutatkoznia.

Szabad játék

Külső kényszerítő körülmények nélkül jöhet csak létre, ahol nem az eredmény, a teljesítmény a fontos, hanem maga a folyamat. A kisgyermeknevelő feladata, hogy ehhez a szükséges nyugodt, derűs léggkört és a megfelelő eszközöket biztosítsa, a játékot figyelemmel kísérje, és szükség esetén segítse. A szabadság és korlátozás kellő arányában biztonságot és bizalmat, elfogadást és védelmet nyújtson.

3.4.4. Mozgás

A mozgás a kisgyermek elemi életszükséglete, lételeme, a mozgásos tapasztalatok jelentik meg számukra az igazán érthető és feldolgozható információt a világ megismerésére. A gondolkodás fejlődése ebben a korban érzékszervi-mozgásos sémákon keresztül történik. A mozgásformák a különböző életszakaszokban, meghatározott sorrendben alakulnak ki, fejlődnek. A mozgás megfelelő fejlődése az értelmi fejlődésre is kihatással van. A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás.

Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Nyáron a nap nagy részét a játszóudvaron töltik a gyerekek. A napsugarak jótékonyan hatnak a gyermekek egészségére. A veszélyes ultraibolya sugarak ellen magas faktorszámú napozókrémeket és árnyékolót használunk. Közös játékos mozgással örömforrást, tapasztalatszerzési lehetőséget nyújtunk a gyermekek számára. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. Az eszközök használata a gyermek belső késztetésén, igényén alapul, azokkal bármikor játszhat a kialakított szokásokon belül. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

A szobai játékok a sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik.

3.4.5. Mese, vers

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. Olyan beszédhelyzet, amely erős, tartós, önkéntelen figyelmet vált ki. Anyanyelvi nevelő hatása abban áll, hogy ráfigyelteti a kisgyermeket az emberi beszéd érdekességére és értékére. A jó mese és gyermekvers szövege hangzásban, ritmusban, hangulatban, képi erőben messze felülmúlja hétköznapi beszédünket. A vers ősi formájában kitáncolt, énekelt, zenével kísért szöveg volt.

A beszéd zenei elemeire épül. Játék, szöveg, dallam, mozgás, beszédritmus és hangulat megbonthatatlan egységet alkot. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés a felnőtt szívből jövő ajándék, örömforrás, bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését, az önálló véleményalkotást. A versek, mesék illusztrálása (kép, háttér, báb) segíti annak megértését, érdekesebbé varázsolja.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek

egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Bábjáték

A bölcsődei bábjáték a pedagógiai bábjáték újabb ága.

A gyermek első három évében teljesen érzelmi beállítottságú, ezért érzelmi benyomásokra reagál a legjobban. A bábjátékban mindig a gyermek érzelmi világára hatva érjük el nevelői céljainkat. A báb a maga tipizáló jellegével a képszerű átélést a képszerű fogalomalkotás magasabb szintjére segíti. Hozzásimul a gyermek szimbólum-alkotó, játékos kedvéhez. A bábjáték a testi tisztaságra, kulturált étkezésre, általában a helyes viselkedésre való nevelés kitűnő és kézenfekvő eszköze.

Ének –zene, mondóka

A kisgyermekkor zenei nevelés nagy múltra tekint vissza hazánkban. Magyarország zenetanítási hírnevét Kodály Zoltán teremtette meg. A világhírű módszert számos országban alkalmazzák sikeresen.

Bölcsődénk szakmai programja nagy hangsúlyt fektet a kisgyermek zenei nevelésére. A zene az irodalom és képzőművészet mellett az esztétikai nevelés területe. Ezek az emberi érzések, gondolatok művészi kifejezési formái.

A kicsi gyermek szép iránti érzésének fejlesztése azonban ennél sokkal szélesebb körű feladat. A gyermekeket a művészet és a műalkotások naponta körül veszik. Egyaránt érik pozitív és negatív élmények, és minden hatással van rájuk.

A negatív hatásokat pozitív hatásokkal tudjuk ellensúlyozni. Így különös figyelmet kell fordítani ezt a korosztályt érő minden élményre, ingerre, az éneklés örömeire, a természet szépségeinek meglátására és nem utolsósorban a szépség élvezésére.

A gyermek mindenre egyforma érdeklődéssel tekint. Ezért fontos feladata bölcsődénknek a kicsik ízlésének formálása. Ugyanolyan fontos a gyermek művészeti tápláléka, mint a testi tápláléka.

Az esztétikai tevékenységek közül a befogadás nem látható cselekvés, hanem egy belső folyamat. A gyermek érzékszervein keresztül szerzett tapasztalatai akkor válnak művészeti befogadássá, ha rácsodálkozik, élvezi.

Fontos a személyes kapcsolat, hisz ez teszi vonzóvá az éneklést. Majd a befogadott élmények elraktározódnak. A későbbiekben ebből fakad az utánzás vágya – az éneklési kedv, a ritmikus mozgás, dúdolás.

A zenei benyomások egy életen át gazdagodnak. Nagyon fontos, hogy ezek a benyomások minél több művészi élménnyel társuljanak. Így alakul ki felnőtt korra mindenkinek az önálló ízlése, ami azt jelenti, hogy már képes lesz válogatni az őt érő zenei anyagból, hatásokból.

A zene nemcsak a zenei képességek fejlesztésének nélkülözhetetlen eszköze, hanem az egész testre és személyiségre hatással van. Az ének-zene fejleszti a ritmusképzést, a légzéstechnikát, a hallást.

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet (szobai, természet) hangjainak megfigyelése (zajok, zörrenések, bogarak zümmögése, madarak éneke), a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés, vagy éppen a csend megfigyelése.

A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott (ölbeli) játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok, más népek dalai és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését.

A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet.

Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.

A bölcsődében végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

A zene igényes kiválasztása a kisgyermeknevelő feladata. A „tisztá forrásból”, igaz művészettel tápláljuk és neveljük a gyermekeket.

Programunkban a kiemelt zenei nevelést évszakokhoz, ünnepeinkhez igazodva tervezzük.

Példák:

Ősz

Hej, Dunáról fúj a szél-népdal
De jó a dió-műdal
Tölgyfa alatt róka ül-cseh népdal
Megy a hajó a Dunán-ölbeli játék
Kerekeset, bökődőset, simítósat, csattanósat
Piros alma, de kerek
Édesanyám kását főzött-tenyér érintgetős
Békás hangutánzó
Béka a fatövén-román népdal
Dombon törik a diót- jártató
Béka a fatövén-furulya
Kávét, tea cukor, rum-érintős
Béka a fatövén-dal

Tél

Hóember, hóember-dal
Cifra palota-dal
Nagy a hó igazán-műdal
Kicsi kocsi, három csacsi- lovagoltató
Hasítom, hasítom, vágom, vágom-tenyér érintgető
Borsót főztem-tenyér érintgető
Hej, Gyula, Gyula, Gyula-érintgetős
Farkasos hangutánzó
Csett Pápara-jártató
Baba jár, jár, jár-jártató
Cifra Palota-triangulum
Sűrű erdő, kopasz mező-érintgetős
Nagy a hó igazán-lecsúsztató
Fúj szél, meleg szél-visszhangjáték

Tavaszi

Bidres-bodros bárány
Tavaszi szél vizet áraszt
Bújj, bújj zöldág
Én kis kertem kerteltem-tenyér játék
Csett, pápara-tenyérpatkolós
Gyí, te paci, gyí, te ló-lovagoltató
Pacikám, paripám-lovagoltató
Töröm, töröm a mákot-kezet érintgető
Süssünk, süssünk valamit-kezet érintgető
Cinkék beszéde-hangutánzó
Én kis kertem kerteltem- jártató
Tavaszi szél vizet áraszt-furulya
Kicsi orr, kicsi száj-érintgetős
Sima út, sima út- lecsúsztatós

Nyár

Édes fülmile, alkonyi fülmile-más népek
dalai
Egy kis malac rőf-rőf-rőf- dal
Alma, alma, piros alma odafenn a fán-dal
Gyí, paci, paripa-lovagoltató
Áspis kerekes-tenyér-simító
Itt van egy kis kert-csiklandozós

Gyékén, gyákán, jön a Gyuri bátyám-ölbéli
Kutyás hangutánzó
Erre kakas erre tyúk-jártató
Egy kis malac főf,rőf,rőf-furulya
Alma alma piros alma bumm-érintős
Vili, vári, hentes vári-hintáztató
Sík, sík, sík-lecsúsztatós

Ünnepeink:

Mikulás:

- Itt kopog, ott kopog
- Hull a pelyhes fehér hó
- Télapó itt van

Karácsony:

- Ég a gyertya ég
- Kis karácsony, nagy karácsony
- A hajnali harangszónak

Farsang:

- Itt a farsang, áll a bál
- Hopp, Juliska
- Jancsi bohóc a nevem

Tavaszi, Húsvét:

- Hova mész te kis nyulacska
- Tavaszi szél vizet áraszt
- Eresz alól fecske fia idenéz, odanéz

Az élő énekhang, énekszó mellett nagy hangsúlyt fektetünk a hangszerek megszólaltatására, használatára a dalok bemutatásakor vagy kíséreténél. (furulya, ritmushangszerek)

Szervezett programok keretein belül próbáljuk a családokat is bevonni zenei nevelésünkbe (házi hangverseny), mely során együtt átélhetik a játék, az éneklés örömét.

A kiemelt zenei nevelés mellett megjelenik tevékenységeink között:

- mese
- mozgásos játékok
- vizuális nevelés
- környezettel való ismerkedés, kreativitás, önálló tevékenység, alkotás fejlesztése

3.4.6. Alkotó játékok: tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység- az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formáink nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. Ezen kívül próbálkozhatnak a kisgyermek sós-liszt gyurmázással, papírmásé készítésével, krumpli nyomdázással, termény képek készítésével. Az alkotómunkát lehet alkalmakhoz is kötni (ünnepek).

A csoportszoba lehetővé teszi, hogy egész év folyamán végezhető legyenek ezek a tevékenységek. A kisgyermeknevelő segíti, hogy a kisgyermekben működő természetes erők szabadon fejlődjenek a különböző tevékenységekben.

Ünnepek

Az ünnepek felélénkítik, megszínésítik napjainkat, igazi élményt nyújtanak felnőtteknek, gyermekeknek egyaránt.

Fontos az előkészület, a ráhangolódás. Fontos, hogy az ünnepek történeti háttérét, a kapcsolódó népszokásokat is megismerjék a gyerekek.

Ünnepek a bölcsődénkben:

- ❖ Mikulás,
- ❖ Karácsony,
- ❖ Farsang,
- ❖ Húsvét,
- ❖ Anyák napja,
- ❖ Gyermeknap, családi nap.

Egyes ünnepekhez kapcsolódó népszokások bemutatása alkalmat ad az óvodánkkal való közös ünneplésekre is.

3.5. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

3.5.1. Kisgyermeknevelő - személyi állandóság

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a gyerekek és a családok számára egyaránt.

A kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

Több figyelem jut minden gyermekre, jobban számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

3.5.2. Gyermekcsoport szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt – kisgyermek arány garantálja.

Egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12 gyermeket, ha valamennyi gyermek betöltötte a második életévét, legfeljebb 14 gyermeket nevelünk, gondozunk.

3-6 fő sajátos nevelési igényű gyermekeket is ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 6 gyermeket gondozunk, nevelünk.

Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

3.5.3. Bölcsődei napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend alkalmazásával a kisgyermek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítjuk, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét.

A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, ne legyen felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalalmát is biztosítja, mivel a folyamatos gondozáson belül az egymást követő események (tisztálkodás, étkezés, alvás) a kisgyermek jó közérzetét teremti meg.

Gyermekek napirendje:

- ❖ 6 óra 30 perctől 8 óra 30 percig Gyermek átvétele, korán érkező gyermekek altatása, szükség szerint WC használat, illetve kézmosás
- ❖ 8 óra 30 perctől 9 óráig Reggeli
- ❖ 9 órától 9 óra 20 percig szükség szerinti fürdőszoba használat, tisztázás, WC használat, kézmosás
- ❖ 9 óra 20 perctől 10 óráig Játék a csoportszobában

- ❖ 10 órától 10 óra 20 percig Tízórai
- ❖ 10 óra 20 perctől 10 óra 45 percig szükség szerinti fürdőszoba használat, tisztázás, WC használat, kézmosás
- ❖ 10 óra 45 perctől 11 óra 20 percig Játék a szabadban, rossz idő estén a csoportszobában
- ❖ 11 óra 20 perctől 11 óra 30 percig Szükség esetén tisztázás, WC használat, kézmosás gondozási sorrendben
- ❖ 11 óra 30 perctől 12 óra 00 percig Ebéd
- ❖ 12 óra 00 perctől 14 óra 30 percig Alvás a csoportszobában, a gyermekek nyugodt pihenésének megfelelő légkör biztosítása
- ❖ 14 óra 30 perctől 16 óra 30 percig Ébredés sorrendjében, szükség szerint WC használat, tisztázás, kézmosás, uzsonna
- ❖ uzsonna 14 óra 45 perctől 15.00 óráig
- ❖ 15 órától folyamatosan hazabocsátás.

Szabad játéktevékenység biztosítása a csoportszobában, vagy a szabadban, és közben a gyermekek hazaadása

A napirend függ:

- ❖ a gyermekcsoport életkori összetételétől,
- ❖ fejlettségétől,
- ❖ szükségleteitől.

Befolyásolják:

- ❖ az évszakok,
- ❖ az időjárás,
- ❖ a csoportlétszám,
- ❖ a bölcsőde nyitási-zárási időpontja.

Kialakításának további feltételei:

- ❖ a személyi állandóság,
 - ❖ a tárgyi feltételek,
 - ❖ a jó munkaszervezés,
 - ❖ a kisegítő személyzettel való összehangolt munka,
 - ❖ a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.
- A kisgyermeknevelő, és a bölcsődei dajka munkarendje a gyermekek napirendjéhez igazodik.

3.6. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei nevelése, gondozása

3.6.1. Sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek felvétele

A bölcsődei ellátásba kerülő gyermekek sajátos nevelési igényét a Szakértői Bizottság szakértői véleménye állapítja meg.

Az SNI-s gyermekek felvételének bölcsődei lehetőségéről az igazgatóval konzultálva döntünk.

3.6.2. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek elhelyezése

Egészséges gyermekekkel közös csoportban (teljes integráció)

3.6.3. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátása

Sajátos nevelési igényű gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (figyelem, magatartásszabályozási zavar) küzd.

Amennyiben a bölcsőde SNI-s gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását, vagy a fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

A bölcsődében ellátott SNI-s gyermekek nevelését- gondozását végző kisgyermeknevelők munkáját megbízott gyógypedagógus segíti, aki szükség szerint konzultál a korai fejlesztést végző szakemberekkel.

A sajátos nevelési igényű kisgyermek lehetőségei a világ megismerésében igen korlátozottak.

A szűkebb élettér következtében ezek a gyermekek másodlagosan értelmileg is elmaradhatnak társaiktól, elszigetelődhetnek a gyermekközösségtől.

Ezért nagyon fontos már a csecsemőkorban felderíteni azokat a sokszor alig szembetűnő rendellenességeket, viselkedési formákat, mozgásszervi elváltozásokat, beszédfejlődés zavarait, mivel azok később történő észlelése nehezen behozható, vagy esetleg behozhatatlan hátrányt jelentenek a gyermek életében, és késleltetik az adekvát terápia megkezdését is.

A prevenciót nagyon fontosnak tartjuk, általa lehetőség nyílik még súlyosabb testi és pszichés elváltozások megelőzésére, elkerülésére.

A sajátos nevelési igényű gyermekek teljes integrációja a közösség jótékony hatása által a gyermekeknek a társadalomba való beilleszkedését is könnyebbé teszi, az egészséges gyermekeket pedig hozzásegíti egy humánusabb, „másságot” toleráló pozitív személyiség kialakulásához.

Az SNI-s kisgyermek bölcsődei nevelése, gondozása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve segítsük a gyermek optimális fejlődését, biztosítsuk a szülőkkel való együttműködést.

A szülők lehetőséget kapnak arra, hogy figyelemmel kísérhessék gyermekük bölcsődei fejlődését, választ kaphassanak kérdéseikre.

A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekkel való foglalkozás során módszerében figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direktbben kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A SNI-s gyermek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

Teljes integrációban a nevelési - gondozási folyamatokba épített játékos foglalkozás és az ép társakkal való együttlét biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermek harmonikus fejlődését.

A gyógypedagógus az integrált formában ellátott gyermekek esetében is figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését.

IV. A bölcsődei nevelés - gondozás személyi és tárgyi feltételei, a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái

4.1. Személyi feltételek

A működési feltételek legfontosabb eleme, mely mind mennyiségi, mind minőségi szempontból alapvetően meghatározza a szakmai program végrehajtásának minőségét.

A bölcsődében a nevelő-gondozó munkát a 2 fő kisgyermeknevelő végzi, jelenléte fontos feltétele a bölcsődei nevelésnek-gondozásnak.

A kisgyermeknevelő modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

A bölcsődében engedélyezett dolgozói létszám 3 fő.

A bölcsőde szakdolgozói létszáma megfelel a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet előírásainak.

Ebből:

- 2 fő kisgyermeknevelő
- 1 fő bölcsődei dajka.

Egyéb szakemberek:

- 1 fő gyógypedagógus szükség esetén (megbízással/ havi 4 órában és szükség szerint) segíti a bölcsődébe kerülő SNI gyermekek gondozása- nevelése közben felmerülő problémák kezelését.

A Szakmai rendelet alapján a kisgyermeknevelő szakmai végzettségét tekintve lehet:

- csecsemő- és kisgyermeknevelő (BA)
- bölcsődei szakgondozó (OKJ)
- csecsemő- és kisgyermekgondozó (OKJ)
- csecsemő- és kisgyermeknevelő-gondozó (OKJ)
- csecsemő- és gyermeknevelő-gondozó (OKJ)
- kisgyermekgondozó, -nevelő (OKJ)
- csecsemő- és kisgyermeknevelő asszisztens (FOKSZ)
- csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ)
- vagy ezen képesítések valamelyikével rendelkező: védőnő, szakoktató, pedagógus szakképzettsgű személy, pedagógia szakos bölcsész, felsőfokú szociális szakképzettsgű személy vagy gyógypedagógiai asszisztens (OKJ) – [kizárólag csecsemő- és gyermekgondozó (OKJ) képesítéssel rendelkező személy esetén].

A kisgyermeknevelő személyisége, attitűdje, végzettsége is meghatározó.

A bölcsődei dajka létszáma az elvégzendő feladatokhoz igazodik. Munkájával hozzájárul a szakmai munka eredményességéhez. A bölcsődei dajka munkakört a képesítési előírásait meghatározó szteri rendeletben előírt tanfolyam, 01193003 számú dajka szakképesítéssel lehet betölteni.

4.2. Továbbképzések – a szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét, a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg.

Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozóknak egy továbbképzési időszak alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképzés esetén 60 kreditpontot kell megszerezniük a továbbképzési időszak tartama alatt, mely 4 év. Ez történhet akkreditációs képzésen való részvétellel vagy magasabb szintű szakképzettsg megszerzésével is. A képzések témaköreiket tekintve lehetnek kötelező, munkakörhöz kötött és választható továbbképzések.

A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott továbbképzési terv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelő érdeklődési körének megfelelően. A továbbképzések koordinálását, a jelentési kötelezettséget az igazgató és a kisgyermeknevelő végzi el.

2016. január 1-jétől kiterjesztésre került a pedagógus életpálya modell, azokra a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett BA felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.

Ezért egyaránt lényegesnek tartjuk, hogy a személyes gondoskodást végző személyek (szakmai dolgozók) szakmai felkészültségét, folyamatos továbbképzését biztosítsuk, különböző tanfolyamokon, tréningeken, szakmai napokon való részvétellel.

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas szakmai színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képzik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják.

4.3. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődei szolgáltatást nyújtó intézmény épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit, egyéb berendezéseit, bútorait, játékkészletét – a jogszabályi és szakmai előírásoknak megfelelően (a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. számú e) – és a csoportba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk és alakítjuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja az alábbiak szerint:

- ❖ szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, otthon közeli légkört teremt,
- ❖ megfelel a testméreteknek,
- ❖ biztosítja egészségük megőrzését, higiéniáját,
- ❖ biztosítja a szabad levegőn alvás és tartózkodás feltételeit,
- ❖ nyáron pancsolási lehetőséget biztosít,
- ❖ lehetővé teszi mozgás- és játékigényük kielégítését,
- ❖ elkülönülési lehetőséget biztosít,
- ❖ a gyermekeket színekkel, formákkal, környezetbarát- és természetes anyagokkal veszi körül,
- ❖ a homokozás, vizezés feltételei nemcsak jó idő esetén, az udvaron, hanem egész év folyamán biztosíthatók,
- ❖ a csoportszoba díszítése diszkrét és esztétikus, korosztálynak és az évszakoknak megfelelő, kultúrát hordoz,
- ❖ a bölcsőde tárgyi környezete egyidejűleg – a mindenkor előírással összhangban megfelelő munkakörnyezetet biztosít a kisgyermeknevelőknek

A bölcsőde kialakítása az óvoda mellett külön helyrajzszámra új épületben valósult meg. A két épület funkcionálisan is elkülönül egymástól. Az épület akadálymentes parkolóval, bejárattal, parkolóval és szociális helyiséggel rendelkezik. A bölcsőde helyiségeinek berendezése a gyermekek életkori sajátosságainak, a biztonságos környezet és az egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembevételével történt.

Az intézmény főbejáratának előterében külön helyiség áll rendelkezésre a babakocsi tárolására, az előtérből nyílnak jobbra a nemenként elkülönített vizesblokkok, melyből az egyik akadálymentesített. Az előtérben került elhelyezésre a hirdető tábla, melynek célja a szülők tájékoztatása és a gyermekek alkotásainak helyeül is szolgál.

Az előtérből jobbra található az átadó közlekedője. Az átadóban minden gyermeknek jellel ellátott, több funkciót betöltő, esztétikus külsejű szekrénye /fogas, tároló, cipőtartó és öltözőpad/ biztosított. Az átadóban rendelkezésre áll egy 1db pelenkázó asztal, külön öltöző padok.

Az átadó után a folyosóról balra nyílik a csoportszoba. A csoportszoba bejárata mellett található egy felnőtt vizesblokk.

A csoportszobából közvetlenül átjárás biztosított a gyermekek fürdőszobájába, mosdóba, ahol az életkoruknak megfelelő kis WC-k, mosdók kerültek elhelyezésre a higiénés szükségletek – szokások kialakításához. A helyiségben fürdetőkád, 14 részes törölköző-, fésű-, pohártartó, a pelenkák,

váltóruhák tárolására alkalmas szekrény található. A gyermek fürdőszoba, az átadó berendezési tárgyai a gyermekek méretéhez igazodnak, ily módon is segítve önállósodásukat. A gyermek fürdőszoba a folyosóról is megközelíthető.

A csoportszoba bútorzata, berendezése – felszerelése megfelelően a gyermekcsoport létszámához biztosított. Gyermekeként a csoportszobában a 3 m² rendelkezésre áll. A szobában játszósarok és pihenősarok került kialakításra.

A hangulatos, puha kárpitozású, lekerekített sarkú bútorok, nyitott játékpolicok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok, biztonságot adnak, pihentetnek, nyugtató hatásúak. A szobában van elkülönülésre alkalmas kuckó, szivacs párnák állnak rendelkezésre, ahol a gyermekek önállóan is pihenhetnek.

A játékkészlet kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembevételével történt, hogy a fokozott igénybevételnek is megfeleljen. A játékok elhelyezése nyitott játékpolicon, állandó helyen, a gyermekek számára elérhető magasságban, fajtánként külön csoportosítva található.

Az alapjátékok a csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a típegő korú- és a nagyobb gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak.

A gyermekek játékaik könnyen tisztíthatóak, fertőtleníthetőek, ügyelve arra, hogy a baleset veszély el legyen kerülve, a bútorok, eszközök sarkai lekerekítettek. A játékok minden tevékenységformához rendelkezésre állnak, kialakításuk igényes, 20 hetes kortól a 3-4 éves korosztály játéktevékenységeinek feltételeit biztosítja.

A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítéséhez különböző textiliák (kis és nagyméretű takarók, ágyneműhuzat, gyermektörölközők, textilpelenka) az étkezéshez edények (poharak, csészék, tányérok, evőeszközök) biztosítottak.

A csoportszobából, a fürdő és a folyosó is közvetlenül megközelíthető.

A szobához közvetlenül terasz kapcsolódik, ami előtt füves játszóudvar került kialakításra. A bölcsőde játszó udvara saját telken belül lett kialakítva. A játszóudvaron babaház, homokozó, a jogszabályi előírásoknak megfelelő, telepített fix játékok, és mobil játékok, vízpárapapu, árnyékolók biztosítják a nagymozgásos tevékenységek gyakorlását és a hűsölés lehetőségét. Az udvaron külön helyiségben WC került kialakításra és lehetőség van a játékok tárolására is.

4.3.1. Gazdasági rész

Az intézmény főbejáratának előteréből balra érhetőek el a gazdasági rész helyiségei. A munkatársak részére iroda (felszerelt bútorzattal, irodatechnikai eszközökkel) öltöző, mosdó, zuhany és WC helyiségek kerültek kialakításra.

A bölcsődében lévő gyermekek étkeztetését vásárolt ételmezéssel biztosítjuk. Melegítő, konyha raktár, hulladéktároló, kazánház helyezkedik el a gazdasági részben a szolgáltatások biztosításához. A mosás lehetőségét biztosítják a mosó és szárító gépek, melyek a az épület első részében kerültek elhelyezésre közel a csoportszobához.

4.3.2. Elhelyezési feltételek

A bölcsőde egy időben 14 gyermek ellátásról tud gondoskodni.

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde helyiségei	Területe
előtér - közlekedő	15,18, m ²
közlekedő	11,23 m ²
mozgássérült WC/női mosdó, WC	5,67 m ²
férfi mosdó	2,09 m ²
babakocsi tároló	3,57 m ²
közlekedő - öltöző	20,06 m ²
szülők hozzátartozók részére WC	1,26 m ²
csoportszoba	35,82 m ²
Gyermek fürdőszoba, mosdó	19,31 m ²

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde
8351 Sümeprága, Rákóczi utca 38-40.
ovoda.sumegpraga@gmail.com

Gazdasági rész	
konyha	11,65 m ²
raktár-átvevő	2,79 m ²
hulladék tároló	4,08 m ²
személyzeti WC	1,54 m ²
tároló	4,92 m ²
raktár	4,68 m ²
öltöző	6,5 m ²
személyzeti zuhanyzó	2,55 m ²
személyzeti WC	1,7 m ²
iroda	10,75 m ²
takarítószer raktár	1,54 m ²
Összes nettó alapterület	168,4 m²
fedett terasz	12,84 m²
Összes bruttó alapterület	225,79 m²

V. Az ellátás igénybevételének, megszüntetésének módja, térítési díj, dokumentáció, adatvédelem

5.1. A bölcsődei ellátás igénybevétele, dokumentáció

A gyermekek napközbeni ellátásaként a bölcsődének a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását, étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői, gondozói, nevelői munkavégzésük, ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felsőoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

A bölcsődei szolgáltatást különösen olyan gyermekek számára kell biztosítani:

- akinek a testi, illetve szellemi fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedül álló, vagy időskorú személy nevel,
- akinek szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.
- a felvételnél előnyben kell részesíteni, ha a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll,
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- akivel a családban három, vagy több gyermeket nevelnek,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- a védelembe vett gyermeket.

Bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától harmadik életévének, sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-ig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik, az SNI-s gyermek az ötödik életévét betölti.

Ha gyermek harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-ig, ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-ig részesülhet bölcsődei ellátásban, ha szülő vagy törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását, eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

Ha a gyermek 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a gyermek orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

Sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei ellátásban részesülhet 6. életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Sajátos nevelési igényű gyermek, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő három hónap elteltével az intézmény orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének a véleménye alapján az igazgatója a szülővel együtt értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

Az intézmény, sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátása biztosítása érdekében, együttműködik a gyermek korai fejlesztését, és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

Sajátos nevelési igényű gyermek rehabilitációs, rehabilitációs céllal a korai fejlesztés feltételeivel rendelkező bölcsődébe, abban az esetben vehető fel és gondozható, ha a sajátos nevelési igényét Szakértői Bizottság szakvéleményében megállapítja.

A gyermek képességeiről ötödik életévének betöltésekor a Szakértői Bizottságnak szakvéleményben kell ismét nyilatkoznia.

A Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsődéjébe a Bazsi és Sümeprágai lakcímmel rendelkezők és életvitelszerűen a településeken tartózkodók gyermekei részére kérhető a szolgáltatás. Szabad férőhelyek esetében az ellátási területen kívülről is van lehetőség a bölcsődei szolgáltatás igénybevételére a Gyvt. 94. § (5a) bekezdése értelmében a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 50%-áig.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- ✚ a körzeti védőnő
- ✚ házi gyermekorvos, vagy házi orvos,
- ✚ a család- és gyermekjóléti szolgálat,
- ✚ gyámhatóság,

A bölcsődei ellátás igénybevétele kérelemre történik, melyet a gyermek szülője/törvényes képviselője nyújthat be az igazgatóhoz.

A felvételi kérelmek benyújtására folyamatosan van lehetőség az év folyamán. Ha a gyermek felvételt nyert, és a megbeszélte időben nem kezdi meg a beszoktatást, indokolt esetben maximum 1 hónapig tartjuk fenn a helyet számára, ezt követően, - még igényli, az ellátást - újra be kell íratni a gyermeket.

A bölcsődei felvételi kérelmek benyújtása minden nevelési év májusában – előre meghirdetett napokon – továbbá az év folyamán folyamatosan van lehetőség, ha van üres férőhely. A felvételi kérelmet az Aranyalma Óvoda és Bölcsőde igazgatójához kell benyújtani. A döntésről az igazgató – a májusi felvétel esetén – minden év május 25. napjáig írásban értesíti a szülőt, törvényes képviselőt. Az igazgató döntése ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül észrevételnek van helye, melyet a fenntartóhoz kell benyújtani. Az észrevételről a fenntartó határozattal dönt.

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény megállapodást köt a szülővel/a törvényes képviselővel az ellátás feltételeiről.

Beiratkozás: A beiratkozás a megállapodás megkötésekor történik, azon a napon, amikor a gyermek az első beszoktatási napját tölti a bölcsődében.

Az ellátás iránti kérelem és annak nyilvántartása a következő nyomtatványok vezetése útján történik:

- ✚ Felvételi kérelem
- ✚ Hozzájáruló nyilatkozat az adatkezeléshez
- ✚ Munkáltatói igazolás
- ✚ Értesítés bölcsődei felvételtől
- ✚ Értesítés bölcsődei felvétel elutasításáról
- ✚ Megállapodás.

Az ellátás megszüntetésének módja

A személyes gondoskodást nyújtó ellátás megszűnik:

- a határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam – illetve a meghosszabbított időtartam – leteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével.

Az önkéntesen igénybe vett ellátás megszüntetését a *jogosult törvényes képviselője kérelmezheti, melynek alapján az igazgató az ellátást megszünteti*. Az ellátás a megegyezés időpontjában, illetve ennek hiányában a megállapodásban foglaltak szerint szűnik meg.

Abban az esetben is megszünteti az ellátást, ha a jogosult a házirendet ismételten súlyosan megsérti, vagy az ellátás feltételei, okai már nem állnak fenn.

Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Az igazgató az önkéntesen igénybe vett ellátás megszüntetéséről, valamint az ellene tehető panaszról írásban értesíti a jogosultat vagy törvényes képviselőjét. Egyet nem értés esetén a jogosult vagy törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A fenntartó végrehajtható határozataig az ellátást biztosítani kell.

Tájékoztatási kötelezettség

Az intézmény a Gyermekvédelmi törvényben szabályozott feladatai szolgáltatásához a Gyvt. 135–136. §-ban felsorolt adatkörben, az ott meghatározott célok teljesüléséhez elengedhetetlenül szükséges személyes adatokat kezelheti. Az adatkezelő szerv gondoskodik arról, hogy a személyes adatok védelmének biztosítása érdekében

a) az érintett – ha törvény kivételt nem tesz – az adataihoz hozzáférhessen, illetve gyakorolhassa a helyesbítéshez vagy a törléshez való jogát,

b) a tárolt adatokat töröljék, ha azok oka a törvény rendelkezése szerint megszűnt.

Az adatkezelő szerv biztosítja az adatok védelmét a véletlen vagy szándékos megsemmisítéssel, megsemmisüléssel, megváltoztatással, nyilvánosságra kerüléssel szemben, és azt, hogy azokhoz arra jogosulatlan szerv vagy személy ne férjen hozzá. Törvényi felhatalmazás alapján az adatkezelésre jogosult szerv a kezelt adatokat személyes azonosító adatok nélkül statisztikai célra felhasználhatja, azokból statisztikai célra adatot szolgáltatathat.

A bölcsőde a jogosult, illetve törvényes képviselője adatait a Gyvt. rendelkezései alapján nyilvántartja. Az adatokat az Európai Unió Adatvédelmi Rendeletének (GDPR) és az információs önrendelkezési jogról és az információs szabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény előírásainak megfelelően kezeli.

A nyilvántartás tartalmazza:

- a gyermek személyazonosító adatait, valamint társadalombiztosítási azonosító jelét,
- a Gyvt. 4. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti személy esetében a Magyarországon tartózkodás jogcímét, hozzátartozó esetén a rokoni kapcsolatot,
- a jogosultsági feltételekre és az azokban bekövetkezett változásokra vonatkozó adatokat,
- az ellátással kapcsolatos döntéseket, pénzbeli és természetbeni ellátás esetén a pénzbeli és természetbeni ellátás megnevezését, jogcímét, összegét és az ellátás megállapítására, megváltoztatására, megszüntetésére vonatkozó adatokat, a megszüntetés jogcímét, valamint az ellátásra való jogosultsággal összefüggő érdemi döntés véglegessé válásának időpontját,
- a jogosultság megállapításához szükséges jövedelmi adatokat,
- az ellátás igénybevételének és megszűnésének időpontját,
- a térítési díj fizetési kötelezettség teljesítésére, elmaradására, behajtására, illetve elévülésére vonatkozó adatokat.

Az intézmény a Gyvt. és a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Kormányrendelet rendelkezései értelmében a bölcsőde a szolgáltatás igénybevevőiről adatot szolgáltat a Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről (KENYSZI) nevű rendszer részére.

A nyilvántartás tartalmazza a személyes gondoskodásban részesülő személy:

- személyazonosító adatait,
- hontalan jogállására, a szabad mozgás és tartózkodás jogára vonatkozó adatot,

- társadalombiztosítási azonosító jelét,
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás formáját, igénybevételének és megszűnésének időpontját.

A szolgáltatást igénybevevőt, illetve törvényes képviselőjét a fenti adataiban, továbbá jogosultsági feltételeiben bekövetkező változással összefüggésben a bekövetkezéstől számított 15 napon belül írásbeli bejelentési kötelezettség terheli.

A szolgáltatás jogosultjáról a bölcsőde munkatársa, illetőleg a bölcsőde eseményeit szervező, illetőleg a megbízásukból eljáró személy **kép- és hangfelvételt** a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:48. § alapján kizárólag a jogosultnak, illetve törvényes képviselőjének írásos hozzájárulásával készíthet. A jogosulttól készített kép- és hangfelvételeket felhasználása, így különösen nyilvánossághoz közvetítése/ közvetíttetése digitális és nem digitális sajtótermékekben megjelenő cikkek illusztrálására, illetve a közösségi médiában szintén kizárólag írásos hozzájárulással történhet.

A gyermekekről vezetett dokumentáció

A bölcsődei nevelés- gondozás során folyamatosan dokumentáljuk a gyermekek fejlődését. Alapja a ténszerűség, a hitelesség, a szakmaiság és a rendszeresség.

A gyermek fejlődését önmagához viszonyítjuk, de nem minősítjük! A dokumentumok vezetése a személyiségi jogok tiszteletben tartásával, a kezelése, tárolása az adatvédelemnek megfelelően történik.

A bölcsődében a gyermekek gondozásával kapcsolatosan az alábbi nyilvántartásokat, nyomtatványokat, ill. naplófeljegyzéseket kell vezetni.

1. Csoportnapló

A kisgyermeknevelő naponta vezeti a csoportnaplót, melynek tartalmaznia kell a csoportba beíratott gyermekek nevét, jelét, jelenlétüket, távollétüket. A délelőtti és a délutáni eseményeket, szakmai tevékenységet, különleges történéseket. Rögzíti az étrendet, a levegőn tartózkodás, a szabadban altatás tényét, idejét.

2. Bölcsődei Gyermekek Egészségügyi Törzslap

A gyermek felvételekor kezdjük el, a továbbiakban aktuálisan történik a kitöltése. A törzslap töltését a bölcsőde orvosa és a kisgyermeknevelő végzik. Tartalmazza a felvételi státuszt, az 1-2-3 éves státusz vizsgálatokat, egyéb orvosi bejegyzéseket. A kisgyermeknevelő beírja a gyermek fejlettségi szintjére vonatkozó adatokat, berajzolja a súly-és hossz mérés eredményeit. A Bölcsődei Gyermekek Egészségügyi Törzslapot kiegészíti a gyermek fejlődéséről vezetett egyéni fejlődési napló.

3. Egyéni fejlődési napló

Az egyéni fejlődési naplóban a gyermek fejlődési szintjét dokumentálja a kisgyermeknevelő.

A napló vezetésének célja, hogy rögzítsük a gyermek különböző életkorokban milyen fejlettségi szinten áll. A kisgyermeknevelő itt írja le azokat a problémákat, amelyekre fokozottabban figyelnie kell a gyermek nevelése-gondozása közben. A fejlődési napló tartalmazza: családlátogatás tapasztalatait, beszoktatás tapasztalatait, aktuális fejlettséget, megfigyeléseket, tapasztalatokat.

4. Napi jelenléti kimutatás

A bölcsődei csoportról napi jelenléti kimutatást kell vezetni a kisgyermeknevelőnek.

Napi jelentés kimutatás TAJ alapú központi nyilvántartás (KENYSZI) be történik.

A naponta gondozásban résztvevő gyermekek nevét rögzítjük.

A feladat felelőse a kisgyermeknevelő. Az adatszolgáltatás ellenőrzését a közös önkormányzati hivatal munkatársai végzik. Ez a bölcsődei normatíva alapja.

5. Üzenő füzet

A család és a bölcsőde közti folyamatos kapcsolattartás egyik eszköze. A szülő és a kisgyermeknevelő kölcsönösen tájékoztatják egymást a kisgyermekről. A kisgyermeknevelő bejegyzéseinek tudomásul vételét a szülő aláírásával igazolja. A kisgyermeknevelő első bejegyzése a beszoktatásról szól, majd a napi tapasztalatokról és a fejlődés során elért eredményekről tájékoztatja a szülőt.

5.2. A bölcsődében fizetendő díjak

A bölcsődei ellátás esetében az intézményi térítési díj külön kerül meghatározásra a gyermekétkeztetésre (továbbiakban: étkezési díj) valamint a gyermek gondozására, nevelésére (továbbiakban: gondozási díj és az időszakos gyermekfelügyeletre).

A személyi térítési díj megállapítására és megfizetésére vonatkozó szabályok

- Az intézmény által biztosított ellátásért fizetendő térítési díjat a fenntartó határozza meg.
- Az aktuális intézményi térítési díjat a fenntartó állapítja meg, ami a szolgáltatási önköltség és a normatív állami hozzájárulás különbözete. A szolgáltatási önköltséget a tárgyévra tervezett adatok alapján a tárgyév április elsejéig kell megállapítani. A szolgáltatási önköltség év közben egy alkalommal korrigálható, ha azt a tárgyidőszaki folyamatok indokolják. A fenntartó az intézményi térítési díjat az előzőekben kiszámított és külön jogszabály szerint dokumentált térítési díjnál alacsonyabb összegben is meghatározhatja. A bölcsőde intézményi térítési díja nem haladhatja meg az egy ellátottra jutó szolgáltatási önköltség és a tárgyévi normatív állami hozzájárulás különbségének az egy napra jutó összegét.
- A fizetendő térítési díj összegét (személyi térítési díj) az igazgató konkrét összegben állapítja meg, majd a megállapodás megkötésekor a kötelezettet írásban értesíti annak összegéről. A személyi térítési díj nem haladhatja meg az intézményi térítési díj összegét. A személyi térítési díj összege az igazgató döntésében foglaltak szerint csökkenthető, illetve elengedhető, ha a kötelezett jövedelmi viszonyai ezt indokoltá teszik. A személyi térítési díj összege évente két alkalommal vizsgálható felül és változtatható meg, kivéve, ha a kötelezett jövedelme olyan mértékben csökken, hogy a törvényben szabályozott díjfizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni. A kötelezett nem kötelezhető a felülvizsgálatot megelőző időszakra vonatkozóan az új térítési díj megfizetésére. A térítési díj meg nem fizetése esetén késedelmi pótlék nem állapítható meg. Ha a kötelezett a személyi térítési díjat vitatja, illetve annak csökkentését vagy elengedését kéri, az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. Ha a kötelezett a személyi térítési díj igazgató által megállapított összegét vitatja, a bíróságtól kérheti a személyi térítési díj megállapítását. A bíróság jogerős határozatáig a korábban megállapított személyi térítési díjat kell megfizetni.
- A kötelezett egy év időtartamra - amely meghosszabbítható - írásban vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését. Ebben az esetben nem kell a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 150. § (1)–(3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalást a kötelezett nem tenné meg. Ha az időtartam meghosszabbítására nem kerül sor, a személyi térítési díj megállapítására vonatkozó általános szabályokat kell alkalmazni. Valamint a kötelezett írásban szintén vállalhatja a mindenkori intézményi térítési díj és a számára megállapítható személyi térítési díj különbözete egy részének megfizetését. Ebben az esetben pedig nem kell a Gyvt. 150. § (3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalást a kötelezett nem tenné meg.
- A Gyvt. 148. § (10b) bekezdése alapján a bölcsődei ellátás biztosítása esetén a térítési díj fizetésére köteles szülő, más törvényes képviselő a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 4. § a) pont 1. és 3. alpontja szerinti foglalkoztatója részben vagy egészben átvállalhatja a térítési díj megfizetését.
- A személyi térítési díj megállapításánál a gyermek családjában az egy főre jutó rendszeres havi jövedelmet kell figyelembe venni. Az egy főre jutó jövedelem megállapításánál a Gyvt. 19. § (4) bekezdés a)–e) pontjában felsorolt személyek jövedelmét kell figyelembe venni. A személyi

térítési díj összege igénybe vevőnként nem haladhatja meg a fentebb említett jövedelem 50%-át. Ingyenes ellátásban kell részesíteni a jogosultat, ha a térítési díj fizetésére kötelezett jövedelemmel nem rendelkezik.

- A bölcsődei gondozás személyi térítési díját - a fenntartó eltérő döntése hiányában - akkor is teljes hónapra kell megállapítani, ha a gyermek az ellátást a hónap nem minden napján veszi igénybe, azaz a távolléti napokra is kell térítési díjat fizetni.
- Ha a bölcsődei ellátás igénybevétele nem a hónap első napján kezdődik (tört havi ellátás), akkor az adott hónapra fizetendő személyi térítési díj a napi személyi térítési díj és az ellátási napok szorzata.
- A személyi térítési díj fizetési határideje tárgyhoz 10-e.
- Az igazgató ellenőrzi, hogy a megállapított térítési díj befizetése havonként megtörténik-e. Ha a kötelezett a befizetést elmulasztotta 15 napos határidő megjelölésével a fizetésre kötelezett személyt írásban felhívja az elmaradt térítési díj befizetésére. Ha a határidő eredménytelenül telt el az igazgató a kötelezett nevét, lakcímét és a fennálló díjhátralékot nyilvántartásba veszi. A nyilvántartott díjhátralékról az igazgató negyedévenként tájékoztatja a fenntartót a térítési díj-hátralék behajtása vagy a behajthatatlan hátralék törlése érdekében.
- Az intézményi térítési díj a bölcsőde faliújságján folyamatosan elérhető, megtekinthető.
- A személyi térítési díj tartalmazza az étkezés térítési díját is.

5.3. Adatvédelem – GDPR, nyilvántartás

A személyes adatok kezelésére és védelmére, illetve a közérdekű adatok megismerésével kapcsolatos igények teljesítésére vonatkozó szabályok megállapítása érdekében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: Infotv.) 24. § (3) bekezdése, 30. § (6) bekezdése; az Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-i, a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 rendelete (általános adatvédelmi rendelet, General Data Protection Regulation, a továbbiakban: GDPR), továbbá az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdés h) pontja, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 8. § (4) bekezdése alapján a Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde adatkezeléséről, adatvédelméről és adatbiztonsági szabályairól, valamint a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjéről az intézményben tájékoztatást kell nyújtani.

Az adatkezelés tárgyi hatálya kiterjed a bölcsődébe kezelt személyes adatokra, az ezen adatokat érintő adatkezelési tevékenységekre, valamint a bölcsőde tevékenységével kapcsolatos, a működés és feladatellátás során keletkező közérdekű adatok és közérdekből nyilvános adatok teljes körére.

Célja az adatkezelésben érintett személyek – egyértelmű és részletes – tájékoztatása az adataik kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat.

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde
8351 Sümeprága, Rákóczi utca 38-40.
ovoda.sumegpraga@gmail.com

VI. Gyermekélelmezés szempontjai

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe a táplálkozás. A táplálkozásnak, étkezésnek nemcsak a gyermek testi fejlődésében van szerepe, hanem az érzelmi élet (csecsemőtáplálás), az értelmi és szociális fejlődésében is.

Az önállósodás, a szokások helyes kialakításának fontos területe.

Az étkeztetés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- ❖ Mennyiségileg elegendő,
- ❖ Minőségileg helyes összetételű,
- ❖ Higiénés követelményeknek megfelelő,
- ❖ Megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- ❖ Élvezhető legyen.
- ❖ Lehetőséget adjon új ételek, receptek kipróbálása, mely alkalmazkodik a gyermek egészséges életmódra neveléséhez.

Intézményünkben a korszerű táplálkozás tárgyi, személyi feltételei biztosítottak.

6.1. Táplálkozás

A bölcsődei étkezésre 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról „Az étkeztetéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról” szóló együttes rendelet vonatkozik, mely a megvalósításban meghatározó.

A korszerű gyermekélelmezés elveinek és gyakorlatának változásait figyelemmel kell kísérni, és fel kell használni a bölcsődei étkeztetésben.

Az étrend tervezésekor figyelembe vesszük, hogy a kisgyermek bölcsődei élelmezésében, napi négyszeri étkezés esetén (reggeli-tízórai-ebéd-uzsonna) az ajánlott napi energia- és tápanyagtartalom 75%-át biztosítsuk. Az étrendünk változatos, mindig idényszerű, ízében összehangolt, valamint mindig szem előtt tartjuk, hogy az önálló étkezésre való nevelés szempontjából is megfelelő legyen. A bölcsőde melegítő konyhával rendelkezik.

A bölcsődében nem áll főzőkonyha rendelkezésre, ezért az étkeztetés biztosítását vásárolt élelmezés keretében biztosítjuk, a HACCP előírásainak megfelelően.

A gyermekek élelmezése minőségi alapanyagok felhasználásával, modern konyhatechnológiai eljárások alkalmazásával, a szigorú konyhatechnológiai előírásokat betartva biztosított. Az ételek kijelölt úton (gazdasági bejárat), zárt tároló edényekben érkeznek a tálaló – melegítő konyhába.

- Étlapunkat a cég élelmezésvezetője állítja össze a 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet korosztályra vonatkozó élelmezési- és nyersanyagnormáinak figyelembevételével. Teljes kiőrlésű gabonákkal, háziilag készített krémekkel, gyümölcsökkel, zöldségekkel teszik változatossá az étrendet. Folyadékpótlásra a tiszta víz a legmegfelelőbb.

- Igény szerit a speciális étkeztetésre is van lehetőség (pl.: liszt és laktózmentes étrend). Orvosi igazolás alapján az ételérzékenységben szenvedő kisgyermekek igényeit is ki tudjuk elégíteni. Ez nagyon fontos, mert figyelemmel tudjuk kísérni a gyermekek helyes táplálkozását, hisz ebben az életkorban alapozzuk meg a gyermekek íz világát és immunrendszerét.

- Fontosnak tartjuk, hogy naponta kóstolja meg a kisgyermeknevelő az ételt, és informálja a gyermeket az elé kerülő étel milyenségéről, kedvet keltve az evéshez. Az étkezés jól szervezett, a kisgyermeknevelő nyugodt, kellemes hangulatot biztosít, kellő időt az étel elfogyasztásához, figyelembe veszi a gyermek egyéni szokásait, irányítja azt. Törekszünk a gyermekeknél az étkezési kedv folyamatos fenntartására.

6.2. A csecsemőtáplálás

Az előírások, a higiénia maximális betartásával, különös gondossággal kell, hogy történjenek.

A csecsemő edényeinek tárolása, mosogatása, fokozott odafigyelést igényel. Az étkeztetés közegészségügyi szabályai rendelkeznek a bölcsőde helyiségének megfelelőségéről, a tálalásról, a mosogatásról, a személyzetre vonatkozó előírásokról.

6.3. Egészségmegőrzés szempontjai, higiénés szabályok

Higiénés szabályok:

- ❖ étkezések előtti kézmosás,
- ❖ papír zsebkendő, papírszalvéta használata,
- ❖ fürdőszobai gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pelenkázó asztal, WC, kézi fertőtlenítése,
- ❖ a csoportszoba gyakori szellőztetése,
- ❖ heti 1 alkalommal, illetve szükség esetén, soron kívül játékmosás, fertőtlenítés,
- ❖ napi, heti, illetve szükség esetén, soron kívüli takarítás, fertőtlenítés,
- ❖ havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
- ❖ hetente, illetve szükség esetén, soron kívüli ágyneműcsere,
- ❖ heti, illetve soron kívüli törölközőcsere.

Prevenció, betegségmegelőzés:

- ❖ vitaminellátás: naponta nyers zöldség vagy gyümölcs fogyasztása,
- ❖ gyermekfogászati: cukorfogyasztás csökkentése, rágásra nevelés, víz fogyasztása, a vízfogyasztás ösztönzése, növelése,
- ❖ 2 éves kor körül: szájöblítés,
- ❖ 2 és fél év körül: fogkrém nélküli fogmosás, ha higiéniai előírások betartásával megoldható.

Levegőzés

- ❖ időpontja, mértéke, az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van kialakítva,
- ❖ kánikulában, esőben, erős havazáskor, erős szélben, sűrű ködben vagy mínusz 5 foknál hidegebb időben mellőzésre kerül.

Tudatos testápolási szokások

- ❖ fontos feladat a tudatos testápolási szokások kialakítása a gondozási műveletek során. Rendszeres testmozgás, napi szabadlevegőn való tartózkodás biztosítása:
- ❖ a napi testmozgás biztosításában fontos szerepet kapnak a megfelelő udvari mozgásfejlesztő játékok, (udvari mászóka, bicikli (futó), homokozó, udvari kisvonaat fából, rugós játék, babaház).

Harmonikus életvitel:

- ❖ a gyermek egészséges lelki fejlődéséhez megfelelő élményanyag biztosítása,
- ❖ az aktív és passzív időtöltések aránya, a rugalmas napirend és a gyermek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével,
- ❖ a szülők támogatása a neveléssel, gondozással kapcsolatban a gyermek harmonikus fejlődése érdekében.

6.4. A fejlődés jellemzői a bölcsődéskor végére

A gyermek belső érése, a családi nevelés és a bölcsődei nevelési - gondozási folyamat eredményeként a kisgyermek többsége a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Az óvodai életre való felkészültségnek testi, lelki, szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges és fontos.

6.4.1. Testi fejlődés

- ❖ A testileg egészségesen fejlődő gyermek hároméves kora körül már az önállósodás útján halad, éppen a „tegyél le” szakaszban van.
- ❖ Az anatómiai és fiziológiai változások területén ugrásszerű változások most nem következnek be, inkább kisebb telési és nyúlási szakaszok váltakoznak.
- ❖ Az évenkénti hossznövekedés 4 - 5 cm, a tömeggyarapodásé 1,5 - 2 kg.
- ❖ A csontrendszer megerősödik, bár még nem fejeződik be a csontosodás folyamata.

- ❖ A gerincoszlop és a többi csont is meglehetősen hajlékony.
- ❖ Az izomrendszer is fejlődik, a gyermek mozgásai biztosabbá, koordináltakká válnak.
- ❖ Az idegrendszer folyamatai közül az ingerület a domináns, a gátlások lassabban alakulnak ki, emiatt nagy a mozgáséhség. Az agy tömege 3 éves korban 1100 g.

6.4.2. Lelki fejlődés

- ❖ A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermek a bölcsődéskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az óvodába lépésre.
- ❖ Három éves kortól fokozatosan kezd függetlenedni az észlelés a cselekvéstől, a szenzomotoros intelligencia időszaka lezárul. Ezután a látás veszi át a vezető szerepet, bár látásmódja még globális, strukturálatlan, részletek felismerésére, elemzésére nem képes.
- ❖ Az emlékezet fejlődésénél az önkéntelen, spontán emlékezet dominál. Az emlékezetet - mint sok egyéb funkciót - a mozgás és a cselekvés határozza meg. A verbális emlékezte is cselekvésbe ágyazva fejlődik, sokkal több szót jegyez meg, ha az eseményeket eljátssza, vagy ha a mondókák, versek mozgásos programmal kapcsolódnak.
- ❖ Képzeletüket feltűnő élenkség, merész csapongás jellemzi, erős emóciók táplálják. Mivel a valóságot még nem ismeri, a képzeletvilágát választja érzelmei, vágyai, kívánságai teljesülésének színhelyéül.
- ❖ Értelmi fejlődésben a szenzomotoros periódus lezáródása után a művelet előtti gondolkodás jellemzi, melynek legfőbb sajátosságai:
 - egyszerre csak egy nézőpontot tud figyelembe venni /centrálás/,
 - saját szemléletét nem tudja hozzáigazítani máséhoz /egocentrikus/,
 - viszonylatokat nem érti /egy szempontú/,
 - ugyanannak a dolognak kétféle aspektusát nem tudja figyelembe venni /invariancia/.

- ❖ Absztrakt beszéd időszaka:

Az egészségesen fejlődő gyermek a 3. életév után szavakra szóval válaszol, képes a múltban megtörtént eseményt is felidézni. Ez a beszéd már igazi közlő funkciót hordoz, és egyik fontos feladata a szociális kapcsolatteremtés. Ennek érzelmi aspektusa is van, a gyerek nagyon gyakran nem is tudja, hogy mit akar mondani, csak kapcsolatot akar kezdeményezni.

6.4.3. Szociális fejlődés

A bölcsődéskor végére a gyermek szociálisan is éretté válik az óvodára. Képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőttel és gyermektársaival. A háromévesek csoportosulásainak a hely, a mozgás és a tárgy csoportformáló alkalmi után a tevékenység és a szerep adják meg az együttesség tartalmát. Már ebben az életkorban az egykorúakból álló csoportnál jelentkezik az aktív társas viselkedés első formája az összedolgozás. Főként építőjátékban figyelhető meg. Az egyik gyerek odaadja a másinak a kockát, az ráteszi a közösnek tekintett építményre. Az összedolgozás során kialakulhat munkamegosztás vagy különböző és felcserélhető szerepek is. A 3. életévüket betöltött gyerekek az új nevelési év kezdetén bölcsődés társaikkal együtt kerülhetnek egyazon óvodai csoportba. A már ismerős és kialakult társkapcsolataik révén beilleszkedésük az új csoportba harmonikusabb, kapcsolataikat pozitív érzelmi töltés jellemzi.

6.4.4. Személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztés célja a bölcsődében az egyénre szabott optimális személyiségformáló hatású tevékenységek biztosítása. A személyiség széleskörű fejlesztése tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel történik. A bölcsődei nevelés során olyan képességeket fejlesztünk, mely képessé teszik a gyermeket a tanulásra. A kötetlenség a szabadon választhatóság fontos, a gyermek választ tevékenységi formát érdeklődése szerint.

A személyiség kibontakozásának segítése sokrétű tevékenység biztosításával valósul meg, melyek a következők:

- ❖ gyakorlati, értelmi, érzelmi képességek fejlesztése,

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde
8351 Sümeprága, Rákóczi utca 38-40.
ovoda.sumegpraga@gmail.com

- ❖ a gyermek érdeklődési körét figyelembe vevő fejlesztés,
- ❖ önállósági törekvések legmesszebb menőkig való segítése,
- ❖ az ezt biztosító feltételek megteremtése,
- ❖ alkalmazkodás képességének fejlesztése, segítése
- ❖ szociális és individuális értékek közvetítése,
- ❖ a kettő közti egyensúly megtalálásának segítése,
- ❖ kreativitás segítése,
- ❖ a fantázia fejlesztése,
- ❖ az érdeklődés megteremtése, fenntartása,
- ❖ sikerélményhez való juttatás,
- ❖ kudarcok megelőzése.

VII. Az intézmény szolgáltatásáról szóló tájékoztatás helyi módja. A családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A bölcsődei ellátásról szóló tájékoztatás módjai, bölcsőde és a család kapcsolata

A bölcsődei szolgáltatásról, az igénybevétellel kapcsolatos információkról a szülők tájékozódhatnak a fenntartó honlapjáról, valamint az intézménynél tett személyes látogatás alkalmával.

A család és a bölcsőde kapcsolata

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához.

Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését.

A szülő a kisgyermeknevelőn keresztül ismerje meg a bölcsőde nevelési-gondozási szokásait annak érdekében, hogy segíteni tudjon gyermekének az új személyekhez és az új környezethez való alkalmazkodásban. A kisgyermeknevelő, pedig a szülő révén is megismerje a gyermek egyéni szokásait, hogy azt a nevelés-gondozás során figyelembe vehesse.

A kapcsolattartás, a tájékoztatás, kölcsönös, őszinte, nyílt, etikus, és a személyiségi jogokat tiszteletben tartó, de ne bizalmaskodó legyen.

Alapvető fontosságú a korrekt, lényegre törő, folyamatos tájékoztatás a gyermek fejlődéséről, viselkedéséről, egészségéről.

Az együttműködés formái változatosak, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan minél több formáját alkalmazzuk.

A kapcsolattartás formái:

Családlátogatás

Célja: a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermeknek és a szülőknek az otthoni környezetében való megismerése.

A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta.

Időpontja: az első családlátogatásra a bölcsődei beszoktatás megkezdése előtt, vagy az alatt kerül sor a kisgyermek ébrenléti idejében, a családdal előre egyeztetett időpontban.

Beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe.

Az anya, vagy apa, vagy más családtag jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodást.

A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti beilleszkedését a bölcsődei közösségbe és csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket (étvágytalanság, súlycsökkenés, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, alvászavar).

A szülővel történő fokozatos beszoktatás során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülőnek információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról, és a kisgyermekfejlődés sajátosságáról. Ideje maximum 2 hét, maximum 4 hét.

Napi kapcsolattartás

Célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról.

Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalomkor kerül sor.

Az interakciós helyzetet pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően. A szülőt nevelési kérdésekben kizárólag a kisgyermeknevelő tájékoztatja, dajka a napi történésekről adhat tájékoztatást, illetve a kisgyermeknevelő utasítása szerinti információt nyújtja.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást, vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma.

Kezdeményezheti a szülő, kisgyermeknevelő, igazgató, A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben egyéb szakember közreműködését kérjük.

Szülő-csoportos megbeszélés

A szülő - csoportos beszélgetések tematikus megbeszélések a csoportba járó kisgyermek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelő vezeti a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve.

bölcsődében a beszélgetéseken az igazgató is részt vesz. A problémák megosztása egymás meghallgatása segíti a szülői kompetencia érzés megtartását.

Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedés-repertoár bővítésére. A szülő-csoportos megbeszéléseket évente legalább két alkalommal szervezik.

Rendkívüli Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja.

Összehívásának gyakorisága: legalább két alkalommal: a beszoktatás előtt, (lehetőség szerint a beszoktatást követően is) és a nevelési év végén.

A bölcsődét, vagy adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Szervezett programok

A szülőkkel együtt szervezett színes programok sikere a bölcsődék szülőkkel való jó kapcsolattartását jelzik. Segítik a szülőket a gyermekek nevelésében, lehetőséget adnak közösségi élmények megtapasztalására, a bölcsődében folyó szakmai munka megismerésére, a játékos, jó hangulatú közös időtöltés során.

Ilyen szervezett „családbarát” programok lehetnek: családi-délután, (házi hangverseny, kézműves foglalkozások, ünnepek) Indirekt formájú: írásbeli tájékoztató (üzenő füzet), hirdető tábla, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenés.

Az intézmény az általa nyújtott szolgáltatásokról az alábbi módon tájékoztatja a lakosságot, az érdeklődőket:

- személyesen az intézmény nyitvatartási idejében
- telefonon, e-mail-en,
- szórólap, plakát útján,
- elektronikus (weblap) illetve nyomtatott (helyi újságok) sajtóban történő megjelenés által,
- más intézményekkel történő együttműködés során.

Az igénybevevők és az intézmény közötti kapcsolattartás az őket közvetlenül ellátó munkatársakon keresztül, írásban, illetőleg telefonon történik. Az intézmény jogszabályban előírt, illetve minden lényeges körülményről folyamatosan tájékoztatja az igénybevevőket. Az értesítések, tájékoztatók átadása írásban dokumentált módon történik.

Az intézmény igazgatója a szülőket tájékoztatja (faliújság, megállapodás) a gyermekjogi képviselő segítségadási lehetőségeiről, elérhetőségéről. A szülő a szolgáltatással kapcsolatos problémáival, észrevételeivel a fenntartóhoz fordulhat a kijelölt ügyfélfogadási időben.

Az intézmény épületében faliújságon kifüggesztve található az intézmény aktuális programjai, rendezvényekre szóló meghívók.

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde
8351 Sümeprága, Rákóczi utca 38-40.
ovoda.sumegpraga@gmail.com

A bölcsőde esetében különösen fontos az akadálymentesítés biztosítása, amely a jogszabályoknak megfelelően került kialakításra a mozgásukban akadályozott személyek részére az épület kialakítása során.

VIII. Az intézmény kapcsolatai más intézményekkel, intézményen belüli kapcsolatok, együttműködés más intézményekkel

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és az óvoda között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlődése szempontjából szükséges.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

A bölcsőde kapcsolatot tart mindazokkal az intézményekkel, szakemberekkel, amelyek, és akik a gyermek bölcsődébe kerülése előtt (védőnő, házi orvos), az alatt (egészségügyi intézmény, Szakértői Bizottság, korai fejlesztés szakemberei, Család- és Gyermekjóléti Központ, család- és gyermekjóléti szolgálat, gyermekvédelmi intézmények és szakemberek), és a bölcsődei élet után (óvoda) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. Az együttműködés szoros az intézmény fenntartójával is. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában a bölcsőde nyitott és kezdeményező.

A bölcsőde és óvoda között fontos a tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenetet probléma mentesebbé teheti. Ennek érdekében az igazgató és a kisgyermeknevelő negyedévente formalizált keretek között értekezletet tart.

A kapcsolattartás módjai:

- ❖ intézménylátogatások,
- ❖ formalizált, rendszeres egyeztetések, megbeszélések a fenntartó közreműködésével,
- ❖ a gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények szakmai vizsgálataiban való közreműködés,
- ❖ jelzőrendszeri üléseken való részvétel,
- ❖ közös vezetői megbeszélések

A szakmai tapasztalatok megosztása, a jó gyakorlatok átvétele érdekében más bölcsődékkel rendszeresek a szakmai látogatások. Módszertani intézmény a Magyar Bölcsődék Egyesülete.

Az intézmény tevékenysége során együtt kíván működni más szervezetekkel, a térségben működő hatóságokkal, rendvédelmi szervekkel, közoktatási-, köznevelési- (óvoda, iskola, középiskola), közművelődési intézményekkel, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális szolgáltatókkal, egészségügyi intézményekkel, civil szervezetekkel, így különösen a következőkkel:

- Bazsi Község Önkormányzata
- Sümeprága Települési Önkormányzata
- köznevelési intézmények
- védőnő, gyermekorvos, házi orvos
- Napfény Család és Gyermekjóléti Központ – Sümeg
- Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása, Szociális, Család és Gyermekjóléti Intézmény
- pedagógiai szakszolgálat
- módszertani bölcsődék szövetsége
- civil szervezetek

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde
8351 Sümeprága, Rákóczi utca 38-40.
ovoda.sumegpraga@gmail.com

– gyermekjogi képviselő.

Az igazgató szakmai fórumokon, megbeszéléseken való részvétellel segíti a többirányú szakmai kapcsolat-rendszer erősítését, fejlesztését.

IX. Az igénybe vevők és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

A gyermeki jogok védelme

A gyermeknek joga van:

- ❖ hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez,
- ❖ személyiségének kibontakoztatásához,
- ❖ a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához,
- ❖ a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- ❖ hogy sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- ❖ hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- ❖ emberi méltóságának tiszteletben tartásához,
- ❖ hogy a bántalmazással, fizikai, vagy lelki erőszakkal, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- ❖ a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-neveléshez.

A gyermeki jogok védelme érdekében az intézmény - azzal, hogy a bölcsődében kifüggesztésre került a gyermekjogi képviselő elérhetősége - biztosítja, hogy a gyermek hozzátartozói a gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője panasszal élhet az intézmény vezetőjénél az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, valamint a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak kötelességszegése esetén.

A szülő joga, hogy:

- ❖ megismerje az Intézményt, a gyermekcsoport életét,
- ❖ megismerje a nevelési-gondozási elveket,
- ❖ tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke nevelőjétől, a bölcsőde vezetőjétől,
- ❖ véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban, melynek illeszkednie kell a jogszabályi feltételekhez és a szakmai módszertanhoz,
- ❖ megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- ❖ a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézménnyel együttműködő legyen,
- ❖ a fizetendő személyi térítési díjat időben rendezze,
- ❖ az intézmény házirendjét betartsa.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

- ❖ Az intézmény dolgozóit megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.
- ❖ Munkájukkal kapcsolatban megilleti az a jog, hogy hozzájussanak a szükséges információkhoz.
- ❖ Munkájuk során védelemre jogosultak a velük szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben.
- ❖ A gyermekek érdekeit kell elsődlegesnek tartaniuk, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeiket, jogaikat.
- ❖ A kisgyermekgondozók a gyermek nevelése – gondozása, családgondozása során hivatalból járnak el, és e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősülnek.

Készítette:

Hujber Jánosné mb. főigazgató

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde
8351 Sümeprága, Rákóczi utca 38-40.
ovoda.sumegpraga@gmail.com

Érvényesség időtartama: Módosítása a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.NM rendelet alapján folyamatos.

Felülvizsgálat esedékessége: 3 év.

Szakmai program elkészítésének időpontja: 2024. február 20.

Sümeprága, 2024. _____

Hujber Jánosné
mb. főigazgató

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde
8351 Sümeprága, Rákóczi utca 38-40.
ovoda.sumegpraga@gmail.com

X. Záró rendelkezések

10.1. Jelen Szakmai Programot 2024. _____ napjától kell alkalmazni.

Sümeprága, 2024. _____

Sümeprága és Bazsi Óvodafenntartó
Társulás Társulási Tanács
Elnöke

Záradék:

A Szakmai Programot Sümeprága és Bazsi Óvodafenntartó Társulás Társulási Tanácsa a
_____ számú határozatával hagyta jóvá.

Gógánfa, 2024. _____

Bencze Gyöngyi
jegyző

Sümeprágai Aranyalma Óvoda és Bölcsőde
8351 Sümeprága, Rákóczi utca 38-40.
ovoda.sumegpraga@gmail.com

Szakmai program mellékletei:

1. sz. melléklet – Szervezeti és Működési Szabályzat
2. sz. melléklet – Házi rend
3. sz. melléklet – Megállapodás tervezet